

ED-016

การพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัย
ด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา
Development of Operations Related to Management Processes
in Accordance with Security Measures
against Online Social Threats in Educational Institutions

นรินทร์ลักษณ์ รังษี¹ และพัชรีวรรณ กิจมี^{2,*}

Naranluck Rungsee¹ and Patchareewan Kijmee^{2,*}

^{1,2} หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

^{1,2} Master of Education Program, Educational Administration, The Far Eastern University

*Corresponding author's e-mail: patchareewan@feu.edu

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา 2) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการฯ 3) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการฯ ที่ได้รับการพัฒนา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา จำนวน 90 คน 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา จำนวน 13 คน 3) คณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูในสถานศึกษา จำนวน 13 คน และ 4) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1) การดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา โดยรวมและรายมาตรการความปลอดภัย 3 ปี ได้แก่ มาตรการที่ 1 การป้องกัน มาตรการที่ 2 การปลุกฝัง มาตรการที่ 3 การปราบปราม พบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2) การพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา พบว่า มีกระบวนการจัดการตามมาตรการ 3 ปี ซึ่งจะมีการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนดำเนินงาน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การตรวจสอบ และประเมินผล 4) การปรับปรุงแก้ไข และการพัฒนา

และ 3) ผลการประเมินการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา พบว่า โดยรวม และกระบวนการแต่ละขั้นตอน สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาการดำเนินงาน กระบวนการตามมาตรการความปลอดภัย สังคมออนไลน์

ABSTRACT

The objectives of this research were as follows: 1) to study the operations related to management processes in accordance with security measures against online social threats in educational institutions; 2) to develop the operations related to management processes in accordance with security measures against online social threats in educational institutions; and 3) to evaluate the outcomes of the operations related to management processes in accordance with security measures against online social threats in educational institutions that have been developed. The target group included: 1) 90 school administrators, teachers, and personnel in educational institutions; 2) 13 school committee members at the basic level in educational institutions; 3) 13 parent-teacher association committee members and teachers in educational institutions; and 4) 10 experts. The research instruments comprised: 1) a questionnaire; 2) an interview record form; and 3) an evaluation form. The data were analyzed using means, standard deviations, and content analysis.

The results were as follows: 1) Operations related to management processes in accordance with security measures against online social threats in educational institutions, when considered overall and each aspect of the security measure, revealed that the educational institutions operated at a high level. 2) The development of operations related to management processes in accordance with security measures against online social threats in educational institutions found that there were three security measure processes: Measure 1: Prevention; Measure 2: Cultivation; and Measure 3: Suppression. The quality management process PDCA consisted of four steps: 1) plan, 2) do, 3) check and evaluate, and 4) act and

improve. 3) The evaluation showed that the developed operations for managing security measures against online social threats were implemented at the highest level overall and for each measure.

Keywords: Development of Operations, Management Processes in Accordance with Security Measures, Online Social

บทนำ

นวัตกรรมและวิวัฒนาการของเทคโนโลยีดิจิทัลมีความก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว (Disruptive Technology) การพัฒนาการศึกษาจึงต้องนำปัจจัยทุกด้านมาประมวล และวิเคราะห์เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมายวิสัยทัศน์แนวคิดการจัดการการศึกษา โดยได้กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคม และประเทศชาติ มีวัตถุประสงค์หลักในการเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัยจากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ และภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น ดังนั้น การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึกความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทักษะคิด ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข และผ่านพ้นจากภัยคุกคามต่าง ๆ ได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จะต้องมีแนวนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยให้เกิดขึ้น โดยเน้นมาตรการที่เข้มงวดในมาตรการ 3 ป ได้แก่ 1) การป้องกัน 2) การปลุกฝัง และ 3) การปราบปราม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

ด้วยสถานศึกษาอยู่ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่ มีนักเรียนจำนวน 1,820 คน เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งอยู่ในวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-18 ปี โดยปัญหาที่ทั้งผู้ปกครอง และสถานศึกษาต้องรับมือเพิ่มขึ้น คือ การรับมือกับภัยจากสังคมออนไลน์ ถือเป็นภัยร้ายที่บั่นทอนทั้งด้านสุขภาพผู้เรียน ด้านการเรียนรู้ และด้านการดำเนินชีวิตที่ไม่ปลอดภัยจากการถูกล่อลวงในรูปแบบต่าง ๆ พฤติกรรม และภัยที่ปรากฏ เช่น นักเรียนมีพฤติกรรมขาดเรียน นักเรียนถูกขู่กรรโชกทรัพย์ หรือ แบล็คเมล (Black Mail) นักเรียนหลงอยู่ในความสัมพันธ์ของการสื่อสาร หลงเชื่อคนในโซเชียล เป็นต้น ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวผู้ที่ต้องรับมือโดยตรงคือ ฝ่ายงานที่รับผิดชอบในสถานศึกษาและครูประจำชั้น ดังนั้นสถานศึกษาควรมีกระบวนการ

จัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาไว้รองรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (สถานศึกษา, 2565)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA เป็นการพัฒนาการทำงาน ในรูปของกระบวนการ ประกอบด้วยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน (P: Plan) ขั้นตอน การปฏิบัติงาน (D: Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (C: Check) และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (A: Act) โดยหาก ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่ และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก (ชนิกานต์ เขียรสุตร, 2551) ซึ่งหลักการดังกล่าว หากนำมาปรับใช้กับสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและ ผู้เรียนให้มีคุณภาพได้จากเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้น

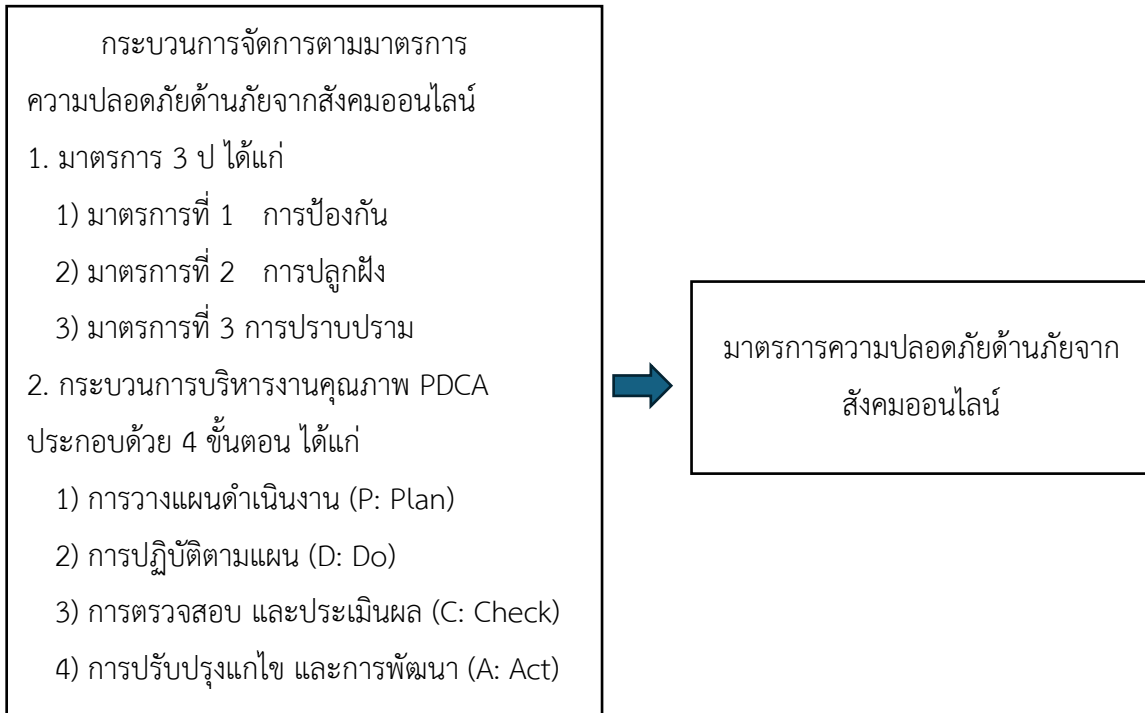
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตาม มาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของสถานศึกษา ส่งผลให้นักเรียนสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดจากภัยสังคมออนไลน์ใน ชีวิตประจำวัน และสถานศึกษาอื่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบท และตามความเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจาก สังคมออนไลน์ในสถานศึกษา
2. เพื่อพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจาก สังคมออนไลน์ในสถานศึกษา
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการ ความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา ที่ได้รับการพัฒนา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคม ออนไลน์ในสถานศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ 1 คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา จำนวน 90 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา จำนวน 13 คน และคณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูในสถานศึกษา จำนวน 13 คน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2565 รวมทั้งสิ้นจำนวน 116 คนโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มเป้าหมายที่ 2 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนภายนอกสถานศึกษา จำนวน 5 คน ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565-ปัจจุบัน จำนวน 4 คน และอดีตผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษา จำนวน 5 คน ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารงานบุคคล จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานบุคคล จำนวน 1 คน หัวหน้างานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้ากิจกรรมเพื่อนที่ปรึกษา Youth Counselor : YC

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินผล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1) ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกระบวนการจัดการความปลอดภัยด้านภัยจากสื่อสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา ศึกษาสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยสร้างแบบสอบถามและแบบประเมินผลฯ จากนั้นนำไปประเมินความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านภาษา และ ด้านวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน ซึ่งมีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ต่อมา ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายอื่น ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 2) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปทดลองกับบุคคลอื่น เพื่อตรวจสอบความเข้าใจโดยได้หาความสอดคล้องของการตอบจากการสัมภาษณ์ซ้ำ และนำไปหาค่าร้อยละของความคงที่ในการตอบ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2530) 3) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามและแบบประเมินผลฯ ด้วยตนเองและรับคืนเมื่อครบตามเวลาที่กำหนด และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป สำหรับการสัมภาษณ์ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายและบันทึกข้อมูล บันทึกเสียงและบันทึกภาพด้วยตนเอง จากนั้นทำการตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง เพื่อเตรียมไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย และการพรรณนา สำหรับเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ยใช้ของบุญชม ศรีสะอาด (2554) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลปรากฏดังนี้ 1) การดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา โดยรวมและรายมาตรการความปลอดภัยพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาตามรายมาตรการพบว่า มาตรการที่ 3 การปราบปราม การดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย 2) การพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา ตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ มาตรการที่ 1 การป้องกัน มาตรการที่ 2 การปลูกฝัง และมาตรการที่ 3 การปราบปราม โดยทั้ง 3 มาตรการจะประกอบไปด้วยกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA จากนั้นได้นำวิธีการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาไปใช้ในสถานศึกษาเป็นระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน-31 สิงหาคม 2566 และ 3) ผลการประเมินการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนา พบว่า โดยรวมและรายมาตรการความปลอดภัยพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสรุปผลการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนา

มาตรการ	วัตถุประสงค์การวิจัย		
	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 1	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 2	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 3
	ระดับ การดำเนินงาน	กระบวนการที่ได้รับการพัฒนา	ระดับ การดำเนินงาน
1. การป้องกัน	มาก	1. แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในสถานศึกษา สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษา และชุมชน ประสานความร่วมมือในการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษากับคณะกรรมการภาคีเครือข่ายและหน่วยงานต้นสังกัดโดยจัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 2. ปรับนโยบาย แผนความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ของสถานศึกษา และมีการกำหนด	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มาตรการ	วัตถุประสงค์การวิจัย		
	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 1	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 2	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 3
	ระดับ การดำเนินงาน	กระบวนการที่ได้รับการพัฒนา	ระดับ การดำเนินงาน
1. การป้องกัน		<p>ข้อตกลงในการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว</p> <p>3. ส่งเสริมการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ 5 ผู้ปกครอง และชุมชน ได้แก่ 1) On Ground เช่น การจัดป้ายนิเทศการ การทำเอกสารประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมรณรงค์ในวันสำคัญต่าง ๆ 2) On Line เช่น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Facebook LINE เป็นต้น และ</p> <p>3) On Air เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่าน ระบบเสียงตามสายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน</p> <p>4. กำกับติดตาม ประเมินผล รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมการป้องกันและนำข้อเสนอแนะเป็นจุดเด่นจุดควรพัฒนาเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบต่อไป</p>	
2. การปลูกฝัง	มาก	<p>1. สืบรวจข้อมูลผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานระบบไซเบอร์ จัดลำดับความรุนแรงเร่งด่วนเกี่ยวกับปัญหาจากสังคมออนไลน์ นำข้อมูลการประชุมครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงกระบวนการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา</p>	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มาตรการ	วัตถุประสงค์การวิจัย		
	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 1	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 2	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 3
	ระดับการ ดำเนินงาน	กระบวนการที่ได้รับการพัฒนา	ระดับการดำเนินงาน
		<p>2. พัฒนาระบบบริหารจัดการความปลอดภัยด้าน ภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา เพื่อให้มีความ ครอบคลุมทุกขอบข่ายและมีความทันสมัย</p> <p>3. สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจาก การใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยชาววิجارญานและจัด ให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความ ปลอดภัยด้านภัยจาก สังคมออนไลน์ในสถานศึกษา ให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน</p> <p>4. กำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัย จากสังคมออนไลน์</p>	
3. การ ปราบปราม	น้อย	<p>1. จัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน และผู้ปกครอง รวมทั้งข้อมูลของบุคคล และหน่วยงานในพื้นที่ ใกล้เคียงสถานศึกษาที่สามารถติดต่อ ประสานงาน และให้การช่วยเหลือเยียวยา พื้นฟู จิตใจได้อย่างรวดเร็วทันท่วงที</p> <p>2. กำหนดแนวทางปฏิบัติ หลักเกณฑ์ การ ดำเนินการเอาผิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน หาหรือวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสม ประสานงาน เครือข่ายหน่วยงานองค์กรเพื่อให้ความช่วยเหลือ ได้ทันเหตุการณ์ และเยียวยาฟื้นฟูเมื่อเกิดเหตุ เกี่ยวกับภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา</p> <p>3. ส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือที่มี ประสิทธิภาพ ให้การคุ้มครองนักเรียนให้อยู่ใน</p>	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มาตรการ	ผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย		
	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 1	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 2	ผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 3
	ระดับ การดำเนินงาน	กระบวนการที่ได้รับการพัฒนา	ระดับ การดำเนินงาน
	<p>ความปลอดภัยจากสังคมออนไลน์ และมี การสร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4. กำกับติดตาม ประเมินผล สรุปผลการดำเนินการปราบปราม และนำข้อเสนอแนะประเด็นที่เป็นจุดเด่น จุดควรพัฒนา เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบต่อไป</p>		

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการ ความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์

ในสถานศึกษา ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ ได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาโดยรวม และรายมาตรการความปลอดภัยพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 มาตรการการป้องกัน ด้านการวางแผน ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการปรับแผนความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ทันต่อ

สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เพียงข้อเดียว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภัยจากไซเบอร์ในปัจจุบันมีการปรับรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อน รุนแรงมากขึ้น และคุกคามต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และสวัสดิภาพชีวิต จึงมีแนวนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยโดยให้สถานศึกษาพัฒนาระบบ และกลไกในการดูแล ความปลอดภัยให้พ้นจากภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบทุก ๆ ปี ซึ่งสอดคล้องกับ มานิตย์ จุมปา (2554) ได้กล่าวถึงผลกระทบจากการใช้สังคมออนไลน์เกิดภัยคุกคามจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ หากใช้หมกมุ่นกับการเข้าร่วมเครือข่ายสังคมออนไลน์มากเกินไปอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพ และอาจทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานหรือการเรียนลดลง อีกทั้งจะทำให้เสียเวลาถ้าผู้ใช้อย่างไม่รู้คุณค่า

1.2 มาตรการการปลูกฝัง ด้านการวางแผน ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการจัดการประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงแนวทางเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ในมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาด้านการปลูกฝัง พบว่าการดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดี และการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

1.3 มาตรการการปราบปราม ด้านการวางแผน ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือผู้ประสบภัย พบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต้องการให้สถานศึกษาเน้น ความปลอดภัยของผู้เรียนโดยจัดให้มีรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ รวมถึงการสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ จากสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Laxton Travis Clark (2006) ได้ศึกษาความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยสำรวจความสัมพันธ์ และโครงสร้างที่เป็นเหตุเป็นผลกันของตัวชี้วัดด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากวิเคราะห์พบว่า มีการปฏิบัติมากกว่าเกณฑ์ทุกตัวชี้วัด

2. การพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏว่ามาตรการการปราบปรามยังขาดการดำเนินการขั้นปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ทำให้กระบวนการยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและจุดเน้นเรื่องความปลอดภัยของสถานศึกษา หากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่ และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก

ซึ่งหลักการดังกล่าว วีระพล บดีรัฐ (2543) การปฏิบัติตาม PDCA นั้นจะปฏิบัติเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจาก P จนถึง A และเริ่มกลับมาปฏิบัติในขั้น P ใหม่ทำวนในลักษณะนั้นเป็นวงจรแห่งความสำเร็จ

3. ผลการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษา โดยรวม และรายมาตรการความปลอดภัยพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรการความปลอดภัย พบว่า

3.1 ชั้นวางแผนดำเนินการ โดยรวมและรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการป้องกันของสถานศึกษาเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุปสรรค หรือความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงได้มีการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในและนอกสถานศึกษาจึงต้องมีการสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมป้องกัน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมผู้ปกครองและครู และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ที่ให้แนวทางการปฏิบัติการดำเนินการตามมาตรการการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษาไว้ คือ 1) การจัดทำแผน ความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษาให้ประสานความร่วมมือของคณะกรรมการ ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานต้นสังกัด และ 3) การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายให้ประสานความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในพื้นที่และภาคส่วนต่าง ๆ

3.2 ชั้นปฏิบัติตามแผน โดยรวมและรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึกและเจตคติที่ดี และการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะใน การป้องกันภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการ และภาคีเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงรัตน์ โกยกิจเจริญ (2560) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างจำนวน 504 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีเพื่อนแนะนำให้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และนิยมใช้เฟซบุ๊ก.. มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเป็นจริงบางส่วนในเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เผยแพร่ให้บุคคลอื่นได้เห็น.. ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยดูแลและให้ความรู้ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสม่ำเสมอ ส่วนเพื่อนมีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยมีแนะนำให้ไปปฏิบัติเองและช่วยเหลือหากมีปัญหา

3.3 ชั้นตรวจสอบและประเมินผล โดยรวมและรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาการดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา ฟันฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของแนวทางการแก้ไขปัญหาจากสังคมออนไลน์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทริกา วงศ์อนันต์นนท์ (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการใช้สื่อสังคม

ออนไลน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 580 คน ผลการวิจัยพบว่า การป้องกันปัญหาสามารถช่วยลดปัญหาได้อีกทาง เพราะการป้องกันปัญหาย่อมจะดีกว่าการต้องมานั่งแก้ไขปัญหาภายหลัง ดังนี้

- 1) ให้ความสำคัญในเนื้อหาของอินเทอร์เน็ตว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และมีส่วนร่วมในการเลือกใช้
- 2) ให้คำแนะนำปลูกฝังบอกให้รู้ผลดีผลเสียในด้านต่าง ๆ ของการเล่นอินเทอร์เน็ตมากเกินไป
- 3) กำหนดและควบคุมเวลา เล่นคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของลูกให้ชัดเจน และควบคุมไม่ให้เด็กใช้เวลา
- 4) ส่งเสริมให้ลูกใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ในแง่การศึกษาให้มากขึ้น

3.4 ขั้นปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา โดยรวมและรายชื่อพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ สถานศึกษามีการสรุปผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมการป้องกันและนำข้อเสนอแนะประเด็นที่เป็นจุดเด่น จุดควรพัฒนาพร้อมแนวทางในการพัฒนาต่อไป พบว่า สถานศึกษาการดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Celaya (2003) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความเข้าใจของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียนต่อการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน พบว่า โรงเรียนใช้วิธีการจัดการกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อทำให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียนสูงสุดควรปรับปรุงในด้านการดูแลในพื้นที่ที่อาจเกิดสถานการณ์และพบว่าโรงเรียนต้องการการรับรองในเรื่องความปลอดภัยควรมีการนำเสนอต่อนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้วางนโยบายด้านการศึกษา นักทฤษฎี นักวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเพราะจะทำให้เกิดความร่วมมือ สนับสนุน และจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉินมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. สถานศึกษาควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาโดยใช้ระบบออนไลน์
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านอื่น ๆ เพื่อ ส่งเสริมกระบวนการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกด้าน
3. ครูผู้รับผิดชอบควรมีความร่วมมือประเมิณการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา ที่ได้รับการพัฒนา โดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. สถานศึกษาควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยด้านภัยจากสังคมออนไลน์ในสถานศึกษาโดยใช้ระบบออนไลน์

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการความปลอดภัย ในสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกด้าน

เอกสารอ้างอิง

- ดวงรัตน์ โกยกิจเจริญ. (2560). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดภูเก็ต. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. ภัทริกา วงศ์อนันต์นนท์. (2557). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน.วารสารพยาบาลทหารบก.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). สถิติสำหรับการวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- ชนิกานต์ เขียรสุตร. (2551). วงจร PDCA คืออะไร. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2565 จาก <http://eduserv.ku.ac.th/km/index>. ที่ 7 ฉบับที่ 13
- มานิตย์ จุมปา. (2554). คำอธิบายกฎหมายปกครอง เล่ม 1 ว่าด้วยหลักทั่วไป. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตุสิงห์.(2538).ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้ข่าววารสารการวิจัยการศึกษา.
- วีระพล บดีรัฐ. (2543). PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ. ประชาชน. สถานศึกษา.(2565).ข้อมูลงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน. ฝ่ายบริหารงานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา. ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579. พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Celaya Jesus Raul. (2003). *Students and parents understandings of school safety to emergency relationship crises*. Dissertation Abstracts International. 1471.สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2565 จาก <http://www.thapra.lib.su.ac.th>
- Laxton Travis Clark. (2006). Refining the construct of school safety An exploration of correlates and construct validity of school safety measures. *Dissertation Abstracts International* 66.7 (January 2006) :2491 <https://www.academia.edu/18306916>. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2565